

Arriba el I Simposi TIR-FOR sobre cartografia digital, els dies 26 i 27 d'octubre, en format virtual

I Simposi TIR-FOR. De l'estudi del territori a la cartografia digital

Els propers dies **26 i 27 d'octubre** tindrà lloc el **I Simposi TIR-FOR**, des de la seu de l'Institut d'Estudis Catalans, a Barcelona, però en format totalment virtual.

El **simposi** compta amb **un programa de dos dies amb 27 conferències, organitzades en tres sessions temàtiques, i una sessió de pòsters**; amb la participació d'experts i expertes de més d'una vintena de centres de recerca i institucions a nivell internacional.

Una oportunitat única per a conèixer de primera mà les grans possibilitats que ofereix la **cartografia digital**, que ha esdevingut una eina essencial per a la recerca i la divulgació del coneixement sobre el món romà. El simposi vol fomentar la creació de **xarxes internacionals** entre els diferents grups de recerca i arribar a enteses en la traducció cartogràfica dels elements estudiats, fer una valoració conjunta de la recerca en curs i oferir un fòrum de diàleg.

Tindrà un paper important la reflexió al voltant de les enormes potencialitats de les **dades obertes enllaçades** (*linked open data*). Els estudis de poblament, xarxes de comunicació i elements econòmics, de toponímia i topografia arqueològica, així com els estudis de territori i de paisatge, que són en la base de molts processos cartogràfics, necessiten de **metodologies consensuades** que facilitin la interacció i la construcció col·lectiva dels mapes del món romà.

Arriba el **I Simposi TIR-FOR**, organitzat per la **Comissió Internacional per a la TIR-FOR**; un espai on poder reflexionar i debatre sobre la interacció indissociable entre la cartografia digital i la recerca sobre poblament, territori i topografia arqueològica.

PROGRAMA

DILLUNS, 26 D'OCTUBRE DE 2020

- 8:30 h. **Inauguració del simposi.** Amb Joandomènec Ros, president de l'Institut d'Estudis Catalans, i **Josep Guitart**, president de la Comissió Internacional TIR-FOR.

SESSIÓ 1. PRESENT I FUTUR DEL PROJECTE INTERNACIONAL TIR-FOR

PRESIDEIX: **Josep Maria Palet** (Institut Català d'Arqueologia Clàssica, ICAC)

- 8:40 h. *Ponència.* «**The new digital TIR-FOR project**». **Marta Prevosti** (ICAC-IEC), **Pau de Soto** (ICAC), **Núria Romani** (ICAC - Universitat Autònoma de Barcelona, UAB), Ada Cortés (Universitat de Roma La Sapienza - ICAC) i **Josep Guitart** (IEC).
- 9:10 h. «**International World Map: a history spanning centuries**». Luisa Migliorati, Laura Ebanista i Ilaria Trivelloni (Universitat de Roma La Sapienza).
- 9:40 h. *Pausa cafè.*
- 10:00 h. «**TIR-FOR Romania. State of research**». Florin-Gheorghe Fodorean (Universitat Babeş-Bolyai).
- 10:30 h. «**Mapping the barbarian world - outline of the issues**». Judyta Rodzińska (Universitat Jagellònica).
- 11:00 h. «**From map to gazetteer and back again**». Georgios Zachos (Academy of Athens, Research Center for Antiquity) i Vyron Antoniadis (National Hellenic Research Foundation, Institute of Historical Research).
- 11:30 h. «**Le projet TIR-FOR et la Carte Nationale des Sites Archéologiques et des Monuments Historiques**». Fathi Bejaoui i Moèz Achour (Institut Nacional del Patrimoni de Tunísia).
- 12:10 h. DISCUSSIÓ.

SESSIÓ 2. MAPES DIGITALS DEL MÓN ROMÀ I APLICACIONS ESPECIALITZADES

PRESIDEIX: Luisa Migliorati (Universitat de Roma La Sapienza)

- 12:40 h *Ponència*. «**Digital Maps and historical gazetteers: function and importance for digital historical research**». Johan Åhlfeldt (Universitat de Göteborg).
- 13:25 h. DISCUSSIÓ.
- 13:40 h. *Pausa dinar*

PRESIDEIX: Florin-Gheorghe Fodorean (Universitat Babeş-Bolyai)

- 15:00 h. «**From 'Flatland' to the real world. Archaeological mapping in the digital age**». Jacopo Turchetto (Universitat de Pàdua).
- 15:30 h. «**Reconstructing Medieval Landscapes: the Austrian Research Project *Tabula Imperii Byzantini* and its Work in Western Anatolia**». Andreas Külzer (Austrian Academy of Sciences, Division of Byzantine Research).
- 16:00 h. «**AdriAtlas - Atlas informatisé de l'Adriatique antique**». Francis Tassaux (Institut Ausonius - Universitat Burdeus-Montaigne).
- 16:30 h. «**Aquitaviae, projet de carte dynamique participative des voies de l'Aquitaine romaine**». Clement Coutelier i François Didierjean (Institut Ausonius - Universitat Burdeus- Montaigne).
- 17:00 h. «**Viator-e. The roads of the Western Roman Empire**». **Pau de Soto** (ICAC).
- 17:30 h. *Pausa cafè*.
- 18:00 h. PRESENTACIÓ DELS PÒSTERS.

PRESIDEIX: Núria Romaní (ICAC-UAB)

PÒSTERS

1. «**Digital resources for mapping the population movement in the Roman Empire**». Jesús Ignacio Jiménez Chaparro i Alicia Ruiz Gutiérrez (Universitat de Cantàbria, Grup AHIR).
2. «**Multi-sensor and multi-temporal mapping of the Roman city of Pollentia (Alcúdia,**

- Mallorca): the ARCHREMOTELANDS project approach».** Eduard Angelats (Centre Tecnològic de Telecomunicacions de Catalunya, CTTC/CERCA - Geomatics division), **Francesc C. Conesa** (ICAC), Catalina Mas Florit (Universitat de Barcelona, UB - Equip de Recerca Arqueològica i Arqueomètrica ERAAUB), Marc Salom (investigador independent), Miguel Ángel Cau Ontiveros (UB- ERAAUB).
3. **«Big Earth Data and multi-temporal vegetation trends in north-western Mallorca: implications for the optimal monitoring of archaeological cropmarks».** **Francesc C. Conesa** (ICAC), Eduard Angelats (CTTC/CERCA - Geomatics division), Catalina Mas Florit (UB-ERAAUB), Agustin Lobo (Institut de Ciències de la Terra Jaume Almera - CSIC), Miguel Ángel Cau Ontiveros (UB-ERAAUB).
4. **«The contribution of the digital cartography to the reconstruction of the ancient walls of *Brundisium*».** Giovanna Cera (Universitat de Salento).
5. **«La lettura del paesaggio antico per la definizione dell'*Ager Hatrianus* interno. Il *pagus* di Cellino Attanasio».** Davide Mastroianni (Grup de Recerca del Mezzogiorno Medieval, GRIMM).

DIMARTS, 27 D'OCTUBRE DE 2020

SESSIÓ 3. ELS ESTUDIS DE PAISATGE, POBLAMENT I TOPOGRAFIA ARQUEOLÒGICA I LA CARTOGRAFIA DIGITAL

PRESIDEIX: Georgios Zachos (Academy of Athens, Research Center for Antiquity)

- 8:30 h. *Ponència*. **«Anàlisi del paisatge integrat: més enllà de la distribució de jaciments».** **Hèctor A. Orengo** i **Josep M. Palet** (ICAC, Grup de recerca GIAP).
- 9:15 h. Discussió.
- 9:25 h. **«Landscape archaeology in northern Dacia. Potaissa and its surroundings».** Florin-Gheorghe Fodorean (Universitat Babeş-Bolyai).
- 9:55 h. **«Geospatial-economic studies and archaeological data analysis applied to ancient viticultural landscapes. The case of Laetanian Roman wine, *Hispania***

Citerior Tarraconensis». Antoni Martin Oliveras i Victor Revilla (UB-CEIPAC), Lisa Stubert (Universitat de Potsdam - Institute of Environmental Sciences and Geography) i Sebastian Vogel (Leibniz Institute for Agricultural Engineering and Bioeconomy, ATB).

- 10:25 h. *Pausa cafè*.

PRESIDEIX: Judyta Rodzińska (Universitat Jagellònica)

- 10:45 h. «**Assentaments militars romans del nord-est de la *Hispania Citerior* (Catalunya i la vall de l'Ebre) en les primeres etapes de la romanització. Estudi del cas i proposta de caracterització i identificació**». Laia Catarineu (UAB).
- 11:15 h. «**La realización de mapas de densidades para la investigación del poblamiento antiguo. El entorno del Bajo Guadalquivir (SO de España) entre los siglos II y IV d. C. como caso de estudio**». Luis-Gethsemaní Pérez-Aguilar (Institut d'Arqueologia - Mèrida, CSIC - Junta de Extremadura).
- 11:45 h. «**Dehesa de Bolaños y Cortijo de Frías. Análisis histórico-arqueológico e interpretación de su paisaje en época romana**». Francisco Javier Catalán González (Universitat de Cadis).
- 12:15 h. «**The Calore river: Settlements and Roads in the Roman Time**». Pierfrancesco Izzo (Investigador independent) i Giuseppina Renda (Universitat de Campania Luigi Vanvitelli).
- 12:45 h. «**The territory of Roman Barcino: methodological advances applied to the study of a centuriated landscape**». Josep Maria Palet (ICAC), Maria Jesús Ortega (ICAC) i Carme Miró (Servei d'Arqueologia de Barcelona).
- 13:15 h. *Pausa dinar*.

PRESIDEIX: Ada Cortés (Universitat de Roma La Sapienza - ICAC)

- 14:45 h. «**Rescue archaeology data and GIS redefining a classical town: the Roman city of Palma (Mallorca, Balearic Islands)**». Bartomeu Vallori Márquez (UB-ERAAUB).
- 15:15 h. «**Modellazione e analisi dei geodati per la ricostruzione del paesaggio di Privernum (Priverno, Lazio, Italy)**». Francesca Carinci (Universitat de Roma La Sapienza) i Antonio Leopardi (Universitat de Salento).
- 15:45 h. «**Munigua (Villanueva del Río y Minas, Sevilla)**». Thomas Schattner (Institut

Arqueològic Alemany).

- 16:15 h. «**Peltuinum. City and landscape between tradition and new techniques**». Dario Canino i Alessandro Vecchione (Universitat de Roma La Sapienza).
- 16:45 h *Pausa cafè*
PRESIDEIX: **Pau de Soto** (ICAC)
- 17:05 h. «**Las vías pecuarias medievales del Baix Montseny y el método del camino óptimo**». Marc Ferrer Fernández (UB).
- 17:35 h. «**Factors de localització de les comunitats monàstiques del Penedès medieval**». Marçal Díaz Ros (UB).
- 18:05 h. «**Integrating historical cartography, written accounts and satellite images for the reconstruction of past landscapes: the case of Madayi (Kerala, India)**». Marco Moderato (Universitat de Chieti-Pescara).
- 18:35 h. CONCLUSIONS I CLAUSURA DEL SIMPOSI

Descarrega't el **programa**